

HRCKO

21. veljače 2025.

Broj 245

ISSN 1821-3758

9771821375004

20. Hrckov maskenbal

Indžilir Ćiro i račun

Komšije - ovan i kurjak

Veljača u zraku

Nove avanture starih stvari

Matijin paunaš

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Preradovićeva 11, 24000 Subotica

Glavna i odgovorna urednica: Zlata Vasiljević

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković,
Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Jelena Dulić Bako,
Mirjana Crnković-Horvat, Slađana Husak i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Viber: 064/65-90-718

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu
Pokrajinskog tajništva za kulturu, javno informiranje i odnose s vjerskim zajednicama

Dragi čitatelji Hrcka

Poklade su i pravo je vrijeme za prela, sijela, maškare... Tako je i Hrcko odlučio prirediti svoju pokladnu zabavu o kojoj možete čitati u ovomjesečnom broju, ali i virnuti kakve su se sve kreacije prošetale crvenim tepihom.

Budući da sam u prošlom broju »kudila«, sada moram pohvaliti jer su svi poslani odgovori *Hrckovih detektiva* bili točni. Eto, ponekad vrijedi kritizirati.

Iskoristit ću priliku i ponovno vas pozvati da šaljete svoje crteže, sastave, stihove... koje će Hrcko pregledati i ako zavrijede objaviti.

I ovaj broj je u veselom izdanju koji donosi zanimljivosti i za čitanje, ali i rješavanje zadataka. Ako mi ne vjerujete – provjerite.

Važno je spomenuti kako je ovoga puta objavljen 110. broj stripa, što znači da se za Zvezdanom, Ivicom i naravno *Hrckom* družimo već više od stotinu brojeva. Uz to, važno je spomenuti da je za *Hrcka* kuhalo i 111 kuvara. Zanimljiva brojka, za koju se pobrinute da se ne nađe u vašem e-dnevniku. Iako mi je jasno da je u pojedinim školama sada štrajk, to ne znači da vi ništa ne morate učiti ili raditi. Kasnije će se samo nagomilati i bit će puno teže. No, psst. Ovoga puta nema kritiziranja.

Budite veseli i radosni!

Željka

PRIRODNE NEPOGODE

Vulkani

Piše: geograf Jelana Dulić Bako

Hoće li vulkan početi rigati lavu? Hoće li eksplodirati? Koliko će još vremena biti miran, bez erupcije? Sve su to pitanja koja muče ljudе koji žive u blizini aktivnih vulkana. Iako se vulkanske erupcije mogu predvidjeti, nerijetko, osim što unište naselja u svojoj blizini, odnesu i ljudske živote. Stoga vulkani predstavljaju veliku prirodnu nepogodu, koja na sreću, nama, čitateljima *Hrkа*, ne prijeti jer u našoj blizini nemamo vulkana.

Vulkan nastaje kada lava izbije kroz otvor u Zemljinoj kori. Dok ne izbije na površinu, lava se naziva magma. Magma su otopljene stijene, plinovi i vodena para. Ona se neprekidno stvara ispod nas, unutar Zemlje i pokušava izbiti na površinu. Najčešće joj to uspijeva na spojevima dviju ili više tektonskih ploča.

Ovisno od čega se sastoji, magma se kroz krater (otvor na vrhu vulkana) može izlivati, teći poput rijeke, a može i začepiti krater te uslijed jakog pritiska izazvati eksploziju. Takve su erupcije najsnažnije. U trenutku takvih erupcija može se uzdići oblak od pepela i kamenja visok i do 25 km!

Nakon vulkanske erupcije oslobađaju se plinovi nagomilani ispod Zemljine površine, a od stijenja ili vulkanskog pepela stvara se plodno tlo gdje ljudi rado žive i uzbudjuju razne biljne kulture, unatoč opasnosti od ponovne eksplozije.

U povijesti su se događale brojne erupcije, a događaju se i danas. Tako je na primjer reljef države Island na sjeveru Europe potpuno oblikovan vulkanskim aktivnostima. Kao dokaz tome su ostaci vulkanskih kupa, crne magmatske stijene te brojni gejziri – visoki mlazovi vruće vode koji izbijaju iz zemlje.

Vulkani u brojevima

1.500 je vulkana aktivno na Zemljinoj površini. Mnogi od njih su podmorski vulkani.

1.200 stupnjeva Celzijusa je temperatura magme koja istječe iz kratera u trenutku vulkanske erupcije.

8 metara je bio debeli sloj pepela kojim je bio pokriven grad Pompeji u Italiji, kojega je erupcija Vezuva uništila 79. godine.

36.000 ljudi je poginulo kada je 1883. eruptirao vulkanski otok Krakatau u Indoneziji. Nisu stradali samo oni koji su živjeli u blizini vulkana, već i stanovnici okolnih otoka čija naselja su potpljena jakim valovima koje je prouzrokovala ova erupcija.

Hrcko u novom ruhu, a klinci s novim idejama

Jubilarni – 20. Hrckov maskenbal održan je 13. veljače u velikoj dvorani HKC-a Bunjevačko kolo u Subotici. Na njemu je sudjelovalo oko 150 djece, učenika nižih razreda cijelovite nastave na hrvatskom jeziku i starije skupine vrtićanaca iz Subotice i okoline.

Tako su i ovoga puta bili neki nepoznati mali ljudi, kraljevići, princeze, vještice, kompletno životinjsko carstvo, klaunovi, dobre vile, kuharice i kuvari... a zapravo sve su to bili učenici osnovnih škola Matko Vuković i Ivan Milutinović iz Subotice i Male Bosne, OŠ Matija Gubec iz Tavankuta, OŠ Vladimir Nazor iz Đurđina, te djeca iz vrti-

ča *Marija Petković – Sunčica* i *Marija Petković – Biser* iz Subotice, *Petar Pan* iz Tavankuta i vrtić pri đurđinskoj osnovnoj školi. Kao i prethodnih godina na maskenbalu se pjevalo, plesalo, zabavljalo, pa i častilo, ali glavni dio programa bila je »svečana revija maski« kada su svi maskirani prošetali po crvenom tepihu. Jasno, i žiri je imao težak posao, jer nije bilo lako niti jednostavno izabrati one koji su se idejom, trudom i zalaganjem bar malo izdvojili od drugih.

Dodijeljene su tri pojedinačne nagrade za najkreativniju masku: treće mjesto ponio »puž« iz OŠ *Vladimir Nazor*, drugo mjesto »pauk« iz vrtića

Marija Petković – Biser, a prvo mjesto je bilo 3 in 1 »snaša, kuma i lažna snaša« iz OŠ *Matko Vuković*. Grupna nagrada pripalila je »životinjskom carstvu« iz OŠ *Ivan Milutinović*, a u kategoriji odraslih nagrađena je učiteljica »pčelica« **Sanja Dulić**. Jasno, i svi drugi dobili su utješnu nagradu »happy meal«.

Budući da je ovo bio 20. maskenbal nazočni su izvukli i 20 *Hrkovih detektiva* kojima će nagrade biti dostavljene u školu.

Još jedna novina ovogodišnjeg maskenbala jeste sam *Hrcko*, odnosno njegovo novo ruho. Nakon 20 godina maskota *Hrcko* je dobila novo ruho.

Hrcko nije zaboravio niti učenike iz Monoštora, kao i sve one koji pohađaju izborni predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture, koje će do kraja školske godine obići, a možda i darivati. Tko zna?

Ž. V.

Hrvoje Kovačević

Tajna šaptača lubenicama

Ako volite dobre domaće pustolovne, čak detektivske knjige, svakako vam preporučujem serijal **Hrvoja Kovačevića** s početnim naslovom *Tajna...* Napisao ih je preko deset. Radnja knjige *Tajna šaptača lubenicama* odvija se u Stubičkim Toplicama. Zaplet počinje kada misteriozno počnu nestajati stare i teško pokretne pacijentice iz Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju i to sve s istog odjela na kojem radi liječnica Marija Klasnić. Kako ih nitko nije mogao pronaći, javnost, policija te ravnateljica bolnice optužuju liječnicu Klasnić za njihov nestanak. Stoga njezina kći Tea odlučuje riješiti misterij s bratom Patrikom i novim susjedima, naizgled pravim »anđelima«, Mašom i Ženjom. Kako se sve završilo, ne želim vam ništa odavati već knjigu u ruke i doznajte sami.

STIHLJUPCI

Ludi dan

Pijetao mi jutros reče
Kume dragi, dobro veče!
Je li ovo san il'java?
S miševima mačka spava
Krezub jarac puši lulu
Siv magarac svira frulu
Za rep liju guska vuče
Šaran leti iznad kuće
S punom torbom majmun stran
čestita mi ludi dan!
Darova je puna torba
Od bunike u njoj čorba
Posljene tu su šljive
Na roštilju lude gljive

Od trnjina šljivovica
Od kopriva gibanica
Od paprike med u zdjeli
Od kukolja hljebac bijeli
Rep podvinu majmum tад:
Pij i jedi, bit ćeš mlad!
Gledam jadan šta se zbiva
Sjekira u vodi pliva
Koza vijenac meće na se
U pidžami zijeva prase
Potkovana žaba rza
Uz brijege teče rijeka brza
Vjeverica pjesmu piše
U maramu mjesec kiše

Jao, ljudi, što je to?
U rog rođen duva vo!
Obratih se tad na pijetla
Obraza ti, rekoh, svijetla
Kakve li su ovo stvari?
A meni će kokot stari
Gle, u Mudroj knjizi piše
čarolija nema više.
Tek istina jedna živa
U ovoj se knjizi skriva
Da još ima ludu car
Trideseti februar
Za kog ne zna kalendar!
Zvonimir Balog

NAŠE RIČI

Indžilir Ćiro i račun

Jedared su Krista, Ivka i Pere – mali četvrtići – divanili usput na putu iz škule o njoj zdravo teškoj zadaći iz računa.

Ivka je i plakala, jel je dobila jedinicu iz matematike.

Pere ju je tišio, a Krista je čeretala: »Tribamo otić svi kod mog dida uje Ćire indžilira! On sve iz matematike zna i svakog nauči ko ne zna! Znaš, on je zdravo čutljiv čovik. Kad god bi kogod pomislio da je naš dida ujo Ćiro običan čučavi čutuk jel vazdan čuti i uvik u njoj čoši čoreta u svoje knjige. Ajak! On je tako učen, sto čuprija su napravili po njegovim crtežima! I zdravo lipo objasni sve! On će nas naučiti, vidićeš!«

Tako je i bilo – dida ujo Ćiro indžilir imo je vrimena i strpljenja za dicu i tako im pomoglo da zavrde svi iz računa – peticu!

indžilir – inženjer

Ćiro – muško osobno ime

čučav – nespretan, spor u rješavanju teškoća

čutuk – 1. smetenjak, glupan; 2. klada, panj

čeretat – opušteno pričati, govoriti o svemu i svačemu

čoretat – krišom gledati, tražiti pogledom

čuprija – most

čoša – kut, ugao

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković-Horvat

Zagrebačka ili zagrebačka katedrala?

U izrazu zagrebačka katedrala obje riječi pišu se malim slovom. Takav je način pisanja točan jer pravilo o nazivima mesta u kojima se obavlja bogoslužje, odnosno vjerski obred kaže da se ta mesta pišu malim početnim slovom. Također, važno je voditi računa i o pravilu koje kaže da se pridjevi na -ski, -ški, -čki pišu malim slovom, osim ako nije riječ o zemljopisnom imenu, nego imaju opće značenje. Osim katedrale, malim slovom pišu se i drugi objekti u kojima se obavljaju vjerski pokreti. Iznimka o kojoj treba razmišljati jest imenica crkva. Ta će se imenica pisati malim slovom ako govorimo o građevini, a velikim slovom ako govorimo o ustanovi, npr. Rimokatolička Crkva, ali crkva Sv. Križa.

(prema 111 jezičnih savjeta Jutarnjega lista)

Zaokruži slovo ispred pravilno napisane građevine.

- a) Dubrovačka sinagoga
- b) Šibenska katedrala
- c) Riječka džamija
- d) Đakovačka Katedrala

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Oni su jedna moćna ekipa.
Oni su mali, srednji ali i veliki.
Oni glume, recitiraju i plešu.
Oni su *Dukatići*, dječja dramsko-folklorna sekcija pri Hrvatskoj kulturnoj udruzi *Antun Sorgg* iz Vajske

Dječja dramsko-folklorna sekcija *Dukatići* HKU-a *Antun Sorgg* iz Vajske

– Društvo je osnovano 2017. godine. *Dukatići* su odmah formirani ali intenzivan rad počeli su prošle godine.

– Bave se folklorom, glumom i recitiranjem.

– Trenutačno ih ima dvadesetak.

– Ima ih baš svih uzrasta, od vrtića do srednje škole.

– Probe imaju dva puta tjedno, ponедjeljom i srijedom, u Ulici Doktora Nenadovića, u Šokačkoj kući u Vajskoj.

– Okuplja ih **Amalija Šimunović**, koreograf im je **Bojana Kovač**, a na harmonici ih prati **Živko Petković**.

– Iza sebe imaju već dosta nastupa. Predstavili su se na *Baranjskom bećarcu* u Dražu, *Malim vezovima* u Đakovu, na festivalu *Djeca su ukras svijeta* u Tavankutu, manifestaciji *Šokci i baština* u Sonti, na *Danima škole* u Đakovu, na *Dječjim vinkovačkim jesenima* u Vinkovcima, *Korizmenom pivanju* u Privlaci.

– Ako im se želiš priključiti, slobodno dodri na neku njihovu probu. S velikom radošću će te primiti.

– Planovi su im da okupe još više djece i da nauče još više plesova.

– Poruka članova dramsko-folklorne sekcije *Dukatići* HKU-a *Antun Sorgg* iz Vajske: Upišite se na folklor u vašem mjestu, družite se, tako se stječu nova prijateljstva a i upoznaju nova mjesta.

B. I.

Eko prelo

Olja je dobila ideju da zajedno naprave »Eko prelo«. Tamo bi posluživali fanke s domaćim pekmezom i cijedene sokove od voća. Svi su se dogovorili i podijelili zaduženja za pripreme.

Lazar i Zdravko će napraviti pozivnice za goste, Olja će spremiti zabavu na prelu, a svi će zajedno spremiti i urestiti Kruninu sobu. Ema i Oskar će spremiti sokove, Kruno i Ivana će donijeti fanke i pekmez – mljac, mljac.

Za goste je napravljen 15 pozivnica – naravno, od recikliranog papira. Kruno i Ivana su okupili ekipu baka za pečenje fanaka.

Olja je smislila natjecanje: Lazar i Zdravko su u pozivnicu napisali da gosti donesu najljepše urešenu teglu pekmeza, jer će se birati »najljepša eko tegla«.

Zdravko i Lazar su napravili pozivnicu koja glasi:

»Dragi gostE, pozvan si na prvo eKo prelo. Za ulaznicu je potrebna ova pozivnica i eko tegla s pekmezom (bilO kojeG okusa) jer će biti natjecanje za najljepše urešenu eko teglu. Pekmez ćemo iskoristiti za fanke! Dođi kod Krune u petak 14. veljače u 16.30 sati. Očekujemo te s radošću!

Tim Eko prela!«

Olja je rekla da je pozivnica super i da pošalju pozivnicu ovim osobama: Marko, Petra, Nađa, Igor, Slavko, Sofija, Andrija, Bojan, Marija, Iva, Nikolina, Ivan, Petar, Aleksa i Milena.

Napravili su veliki natpis DOBRO DOŠLI NA NAŠE EKO PRELO na tkanini, kako bi mogli koristiti i drugi puta. Postavili su šarene led lampice, jer manje struje troše i pripremili posuđe i zdjelice od stakla, jer su bolje nego plastični za jednu uporabu. Za prelo su odložili mobitele u hodnik i igrali društvene igre koje su sami napravili!

PITALICE ZA TEBE:

1. U igri upoznavanja utvrdili su da svi dijele početno slovo imena s nekim, sem jedne osobe. Koja je to osoba? _____

2. Marko i Igor su se razboljeli i nisu mogli doći na eko prelo – koliko je na prelu bilo dječaka, a koliko djevojčica (računaju se i domaćini)? _____

3. Nađi koja su slova u pozivnici nepravilno napisana i sastavi ih u jednu riječ: _____

4. Koliko je grama jabuka trebalo – pored 4 kg naranči – ako je ukupno bilo 7 kg voća? _____

5. Ako su bake napravile 3.000 g smjese za fanke, koliko je fanaka bilo, ako je jedan fanak težak 25 g? _____

6. Pogodi tko je od uzvanika osvojio nagradu za najbolji džem – nije u prvih devet pozvanih ljudi, a nije ni u posljednjih pet? _____

7. Ako je prelo trajalo 4 sata, u koliko sati se završilo? _____

ODGOVORI: 1. Ta osoba je Bojan. 2. Bilo je 10 dječaka i 10 djevojčica. 3. EKOLOGIJA. 4. Potrebno je 3.000 g jabuka. 5. Bit će 120 fanaka. 6. Nagradu je osvojila Iva – za najljepšu teglu džema od kajsije. 7. Prelo je završilo u 20.30 sati.

Vesna Huska

veljača 2025.

Škrinja s blagom

Komšije - ovan i kurjak

Jedan ovan zapatio nikoliko žena. One se ojagnjile. Vidi ovan: triba tu malo kuće i kućišta, da se čeljad imadu na čega oslonit. Ukrat šume sklepo kolibcu. Rogovima razoro malo ledinice – nek žene imadu baščicu, da se ne moradu za struk peršina zatrčavat u komšiluk.

Jedva se okućio, jedva u bašči usiv otskočio, kad šta vidiš! Na drugom kraju ledine kopa temelje za kuću – ko? – već glavom kurjak! Lipog li komšije!

Ovan pogleda kurjaka, pogleda svoje rogove i misli: triba se potpasat i bit na oprezi. Baš je u tom mišlju kad evo novog komšije. Iđe lodom, sklepo uši, opušto rep: vidi se – pravi lin i nemaran čovik! Ko i druga dobra duša dokuleco i lipo se javi:

– Komšija moj, gledam te, ti se pametno okućio, bašču uredio. Dobio i ja volju za takim mirnim životom, al sam malo ukašnio.

Ovan viruje i ne viruje, al mu je drago i čut taki divan iz taki usta, pa veli:

– Ništa, komšija, ništa – bolje ikad neg nikad.

– Pravo kažeš, baš pravo, komšija-ovan! Urediću i ja život, a dotle ču se valjda ispomoći kod tebe. Komšije smo – nemamo nikog pričeg.

– Ko što kažeš – ovnu se počo dopadat ovaki razgovor.

Lakše mu srcu što onaj ne tiska već zavaća razgovor ko i druga dobra duša.

– Eto, – kurjo će onda – žene namislile da bi skuvalo dobar paprikaš, a u kući imam samo sitne paprike. Očeš mi dat na zajam koji stručak crnog luka?

Oče ovan – kako ne bi kad je bašča puna – samo kad nije rič o većem čemu.

– Hej, žene – naređiva da uzaberu što bolji i lipči luk.

Podvorio gosta-komšiju ko najrođenijeg, a onaj zafaljiva da zafaljivanju kraja nema i čvrstom virom obećava:

– Komšija-ovan, vratiću ti dug, sve ču ti pošteno vratiti čim bude rodilo u mojoj bašči!

– Pušti to, nećemo valjda i na to trošit riči – ovan se sasvim raspoložio.

Doboga mu je drago što je sve ispalо tako dobro. U tom komšijanju kurjo će i poć, pa kad se već zakaso iznenada zgrabi najlipče jagnje.

– Komšija, šta će to sad bit?! – ovan se najedared trgo.

– Šta bi bilo? – kurjo će ko pravi i u pravdu rođen. – Ne misliš valjda da se paprikaš mož skuvat od samog luka i paprike?!

Triba malo i mesanca!

– Triba, ne kažem da ne triba, al ne misliš valjda od mojeg jagnjeta?

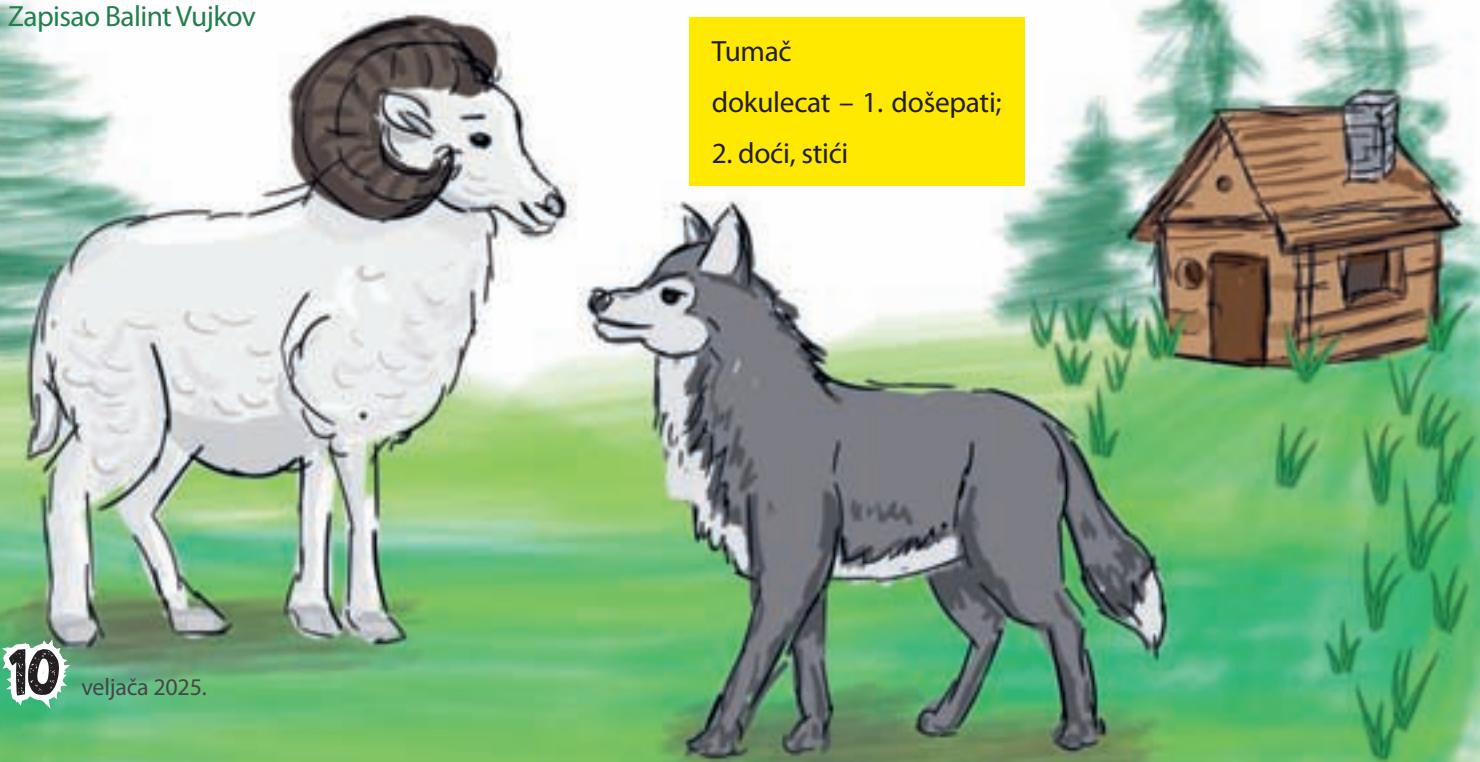
Ovan đipio, al kurjo jagnje ne pušća već komšiji lipo ko da je jezik u med zamako:

– Šta si se uzbunio?! Ta ja i jagnje uzimam samo na zajam! Vratiću ti pošteno i ovaj dug čim se moje kurjačice ojagnje.

Šaljive hrvatske narodne pripovijetke, 1958.

Zapisao Balint Vujkov

Tumač
dokulecat – 1. došepati;
2. doći, stići

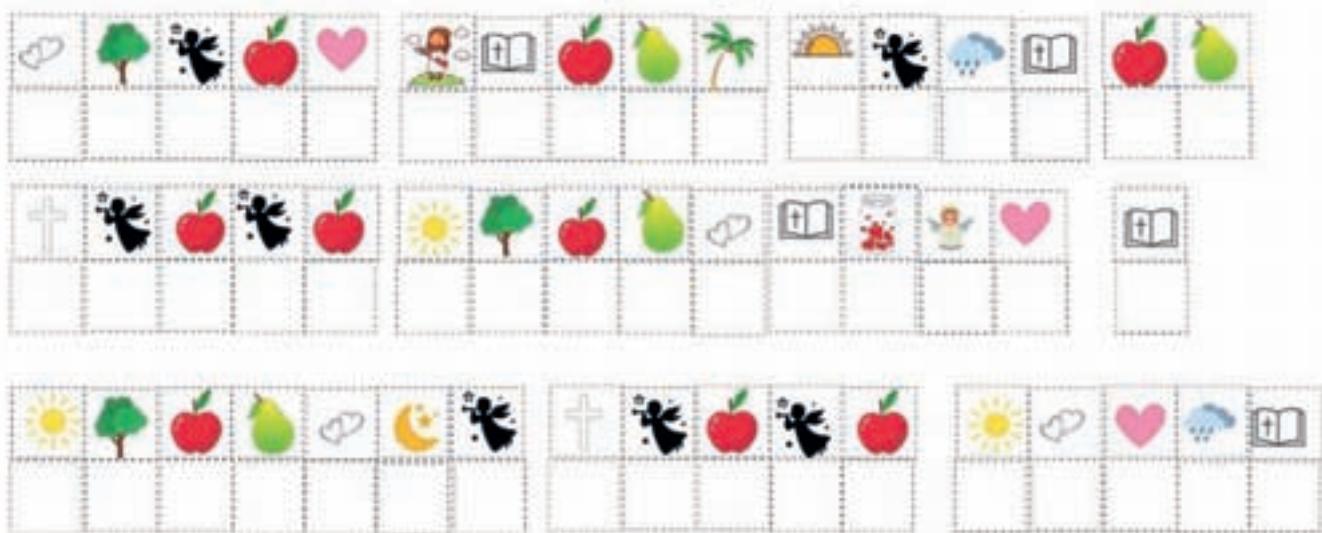

ZAVOLIMO PSALME!

Svi koji čitaju psalme znaju da nam oni pružaju niz mudrih savjeta, poučavaju nas kako da živimo, služe pri liturgijskim slavljinama i pomažu ljudima u svakodnevnom životu. Također, psalmi nadahnjuju glazbenike dok skladaju kompozicije, umjetnike dok slikaju, pjesnike koji ih uvrštavaju u svoje stihove. Sve ovo pokazuje da su psalmi vrijedno književno djelo samo za sebe, a nalazi se unutar još vrijednijeg djela u cijelini – biblije.

Pred tobom je 105. redak najdužeg psalma u bibliji. To je psalam 119. On se sastoji od 176 stihova (redaka) koji hvale Božji zakon. Otkrij skrivenе riječi i često moli Gospodina Isusa da ti svaki dan pokazuje put kojim trebaš ići.

Aleksa Požar, 1.c –
OŠ Ivan Milutinović,
Subotica

Matea Bolvanac, 2.a – OŠ 22. oktobar, Monoštor

Leon Jurić, 5 god. – vrtić Marija
Petković – Biser, Subotica

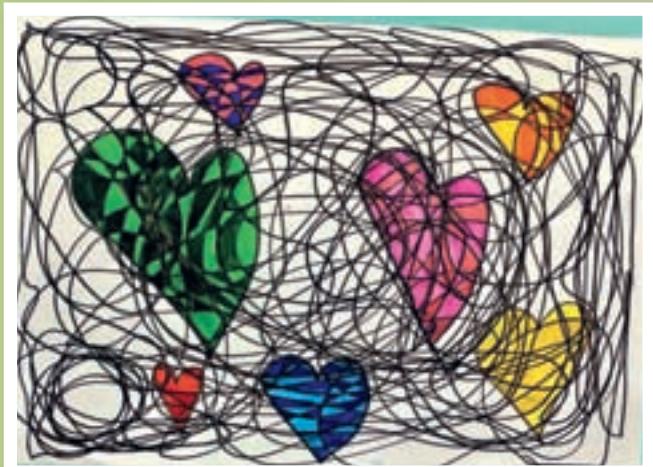
Ivan Šantor, 1.a –
OŠ 22. oktobar, Monoštor

Srna Kovač, 1.a –
OŠ 22. oktobar, Monoštor

Lazar Ivanković Radak, 1.c – OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Klara Kujundžić, 2.c – OŠ Ivan Milutinović, Subotica

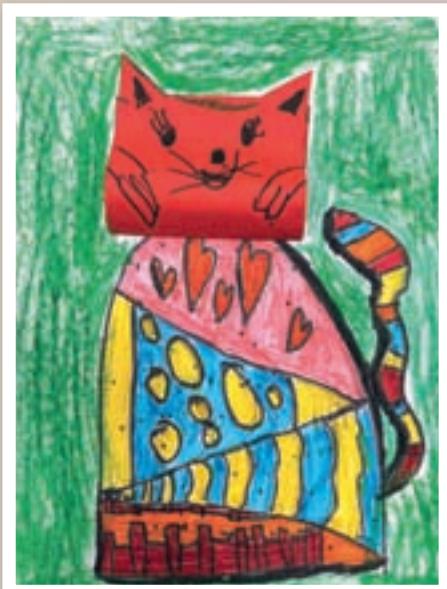
Milana Vujaković, 3.r – OŠ Moše Pijade, Bereg

Marija Ivanković Radak, 3. c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Maksimiljan Jaramazović
Petrekanić, 6.5 god. – vrtić Marija
Petković – Biser, Subotica

Tamara Lulić, 1.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Veljko Marčo, 1.c –
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Nikolija Ivakić, 4.r – OŠ Moše Pijade, Bereg

Stefan Merl, 2.r – OŠ Moše Pijade, Bereg

Kako počne veljača, ja pomislim na maskembale. Ne znam zašto, ali to mi je baš draga zabava!

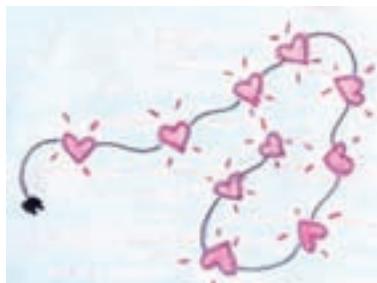
Sjećam se kako smo imali maškare još u vrtiću i kako sam se volio maskirati. Bio sam pirat s Kariba, Zoro, vitez, nogometničar, nindža. Sjećam se, tad mi je tata pomogao napraviti drvenu katanu!

Sad više ne idemo na maskembale ni u školi. Čini se da su svi za to postali jako »veliki«. Umjesto toga, djevojčice iz razreda otkad smo otkinuli siječanjski list kalendara pričaju samo o – Valentinovu! Dan zaljubljenih, pa sve kao »to je baš lijepo i cool«, pa »mogli bismo imati zabavu i u školi« i sve tako. Onda ono njihovo smijuhanje i razne

priče: uresit će učionicu srcima, donijeti lampice i što ti ja znam. Zbilja su luckaste!

Dan zaljubljenih? Pih! Baš mi i to čudo fali. Ako se baš žele družiti, zašto ne bismo imali neki maskembal – kao nekad? U utorak na velikom od-

moru spomenuo sam to dok smo stajali u krugu i užinali. Neki su se nasmijali, kao: »Ma daj, to je za klince...«, neki samo odmahnuli rukom. Nikola, Klara i Anči su šutjeli. Nikola je jako stidljiv i teško je izvući iz njega što misli, ali Klara i Anči su izgledale kao da razmišljaju o mom prijedlogu.

Djevojčice su pitale razrednu i ona se složila: imat ćemo tulum u školi za Dan zaljubljenih. Ja sam se odmah pobunio i pitao: »Moramo li svi doći? Mislim, ima nas koji nismo zaljubljeni i ne zanimaju nas te stvari...«

Mora da sam zvučao malo uvredljivo, jer se Marta okre-

nula ka meni i rekla: »Što se ti uvijek praviš važan i želiš se izdvajati? Mi ti nismo dovoljno dobro društvo?«

Razredna je »pala na priču« o izbjegavanju i rekla da bismo trebali svi doći, bar zbog drugarstva. Jer, kao, Valentinovo je i Dan zaljubljenih i Dan prijateljstva, a svi imaju prijatelje, a možda i neku simpatiju. Namignula je Marti, a ja sam dobacio: »Pa, dobro i kažete, razredna. I ja nekog volim.«

Svi su se okrenuli ka meni, jer sam ja uvijek izbjegavao te teme o simpatijama, zaljubljenosti i drugim budalaštinama. »Volim čips!« Svi su prasnuli u smijeh, samo su Marta i njene frendice Lara i Elena digle nos i uvrijeđeno prekrizile ruke.

Nasmijala se čak i razredna i rekla: »Hmmm, da. Možete donijeti i grickalice i sok, a ja ću smisliti par igara da se zabavimo. Ti, Andrija, donesi čips, kad ga toliko voliš.« Svi su se opet nasmijali. Klara je podigla ruku i upitala: »A, smijemo li se možda maskirati? Jer, ipak je veljača, vrijeme maškara, tako smo uvijek u školi radili.«

Na tren je razredna razmišljala i gledala u nas. »Nemam ništa protiv, samo da se svi dobro osjećate i budete dobro raspoloženi.« Gledala je u šutljivog Nikolu u klupi i meni je pala na pamet luda ideja.

Na putu doma dočekao sam Nikolu s prijedlogom: »Hej, pajdo, bi li se ti namaškarao za ovaj bleskasti tulum?« Iznenadio sam se kad je rekao: »Rado. Ne volim baš da me gledaju i baš sam volio da se malo skrijem iza neke dobre maske. Ne volim baš gužvu, ako me razumiješ...«. Pogledao me je i odjednom sam shvatio da je Nikola (inače, sjajan momak i odličan nogometničar!) baš stidljiv: »Ajmo se maskirati u čips!« Nasmijao se tiho: »Mogu ja u smoki?«.

Zamislite samo kako je bilo ludo kad smo se pojavili u učionici u kostimu od crvenih velikih vreća s natpisima »ČIPS« i »SMOKI«!

Bilo je luđe jedino kad su se Klara i Anči pojavile u kartonskom kostimu – sokova! Sve sa slamčicom na vrhu!

O d e d n o m
sam shvatio:
Valentinovo
zbilja jeste i
DAN PRIJA-
TELJSTVA!

Vesna Huska

Nove avanture starih stvari

– Mama, vidi ove predobре šljokičaste bojice!

Matea je dotrčala u trgovini do mame i pokazivala kutiju s bojicama želeći je pridobiti da i njoj nešto kupe. Mama joj je odlučno odgovorila:

– Došle smo sada kupiti poklon za rođendan, ovaj put biraj što ćeš pokloniti prijateljici, a ne opet nešto za tebe. I onako imaš previše stvari.

– Ali, mama, ovakve baš nemam i trebaju mi...

– Idemo potražiti poklon, što misliš da bi se Anji svidjelo? Što ona voli?

Matea je imala punu sobu igračaka. Zapravo, cijeli stan bio je pun njenih igračaka i stvari – u kutijama, ladicama, ispod kreveta, na policama, ali najčešće ih je bilo po krevetu, podu, kuhinjskom stolu. Razne bojice, figurice iz *kinder jajeta*, plastelini, šljokičasti pečati, torbice, ukrasi za kosu... Toliko toga što jednoj sed mogodišnjoj djevojčici treba! Ili možda i ne treba... Stvari su se gomilale, a Matea je uvijek našla po neku novu sitnicu koju želi kupiti. No, događalo se da baš nešto što joj zatreba u tom trenutku nedostaje. Pronalazi tada svakve druge u tom trenutku nepotrebne stvari, ali baš to što joj zatreba nigdje ne nalazi.

Nakon ove kupovine mama je iskoristila priliku da Mateu potakne na veliko raspremanje stvari. Nakon kratkog nagovaranja prihvatile je izazov i bacila se na posao. Posebnu kutiju mama je pripremila za sve ono što joj možda više ne treba, a mogla bi nekom pokloniti. No, Matea se teško odlučivala nešto staviti u tu kutiju. Taman kad bi ugledala neku stvar koja je zabačeno stojala dulje vrijeme, poželjela bi je opet koristiti. Ipak, malo-po malo odlučivala se poneku stvar staviti u kutiju: bio je tu jedan mali ruksak s bijelim plišanim međom – bio je sada premali za njena ramena; rajf za kosu s velikom roze mašnom – skoro ga nikad nije nosila, ploča za pisanje s magnetnom olovkom; bojanka s likovima princeza čije su stranice odavno ostale neobjedene... Sutradan je tu kutiju odnijela do susjednog stana u kome je živjela djevojčica dvije godine mlađa od nje. S uzdahom je pozvonila i predala kutiju sa svojim stvarima koje će možda obradovati djevojčiću. Kutiju je preuzeo njen brat i nije odmah uspjela vidjeti ni izraz oduševljenja ni zahvalnosti ove djevojčice.

Za nekoliko dana srela je svoju mlađu susjedu u parku. Na glavi joj je bio njen rajf s roze mašnom, a na leđima ruksak. Odmah se obradovala kada ih je prepoznaala. Djevojčica je odmah došla do nje, pokazala joj što nosi i zahvalila na ovom znaku pažnje. Matea je osjećala radost i ponos. Čim se vratila kući, mami je ispričala koga je srela i zahvalila što ju je potaknula da nešto od svojih stvari pokloni:

– Mama, vidiš, moj ruksak opet je bio na igralištu! Doživjet će nove avanture. A onaj moj roze rajf baš joj lijepo stoji!

Tako su Mateine stvari opet ostvarile svrhu zbog koje bi trebale postojati – služile su jednom djetetu i još više od toga: postale su dar i dobro djelo.

Ana Gaković

SRETNA MASKA

JE DANIMA ČUČALA U DNU .

SVI SU NA NJU ZABORAVILI, SVA LICA KOJA JE KRASILA. DRUŽILA SE U S PUNO SITNIH STVARČICA:

»KAKO BIH RADO IŠLA NA MASKENBAL I ZAPLESALA, A NE ČAMILA U OVOJ TAMNOJ KUTIJI!« –

RAZMIŠLJALA JE , ALI NITKO DA JE POGLEDA, OTVORI I ZAVIRI.

ONDA JE U SOBU UŠAO STRAŠNO JER NIJE IMAO IDEJU ŠTO ĆE BITI NA MASKENBALU, KOJI JE ZA 2 DANA. LEGAO JE NA RAZMIŠLJAO. UGLEDAO JE SA STARIM STVARIMA I ODMAH ZAVIRIO U NJU.

STRAŠNO

I

MEĐU BROJNIM STVARIMA UGLEDAO JE , SKINUO PRAŠINU S NJE, ZATEGNUO NJENU VRPCU, PRONAŠAO SPUŽVASTI NOS I KLAUNA. ŠARENO ODJELO VEĆ IMA U MARKO VIKNE: »ŽELIM BITI KLAUN NA MASKENBALU!«

ZA

I

SLIKOSTIH

MASKIRAJ SE SAD ITI

KUTIĆ ZA VRTIĆ

ŽUTA MASKA: MASKICE DRAGE,
NAŠE JE VRIJEME,
U ŠKOLAMA IMATI
MASKENBALSKE TEME.

PLAVA MASKA: »FACE NO STRESS«
STAVI NA DRES,
TO JE MOTO NAŠ,
I HITAMO SAD BAŠ!

ŽUTA MASKA: A ČJE ĆEŠ TO LICE SKRITI,
ŽELIM SADA DOZNATI?

PLAVA MASKA: MARKO, DARKO,
DINKO, VINKO,
BRUNO, KRUNO,

IL' MARINKO?
ILI NEKI BAŠ NEMIRKO?
IZA MENE ĆE SE SKRITI,
IVESELO LICE BITI!

ŽUTA MASKA: JA ĆU NEKOJ DAMI DOĆI
I NA BAL ĆU S NJOME POĆI!
DA SE NEKI PRINC IZNENADI
I U NJU BAŠ ZALJUBI!

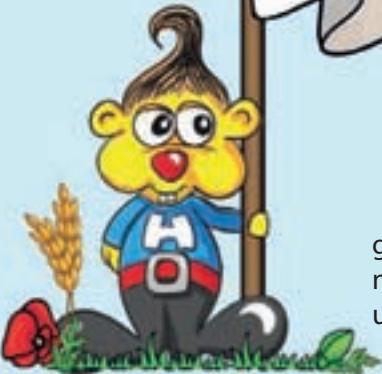
PLAVA MASKA: HAJDMO SADA
HITRO, ČILO,
RAZVESELIT DJECU SVU!
PLESAT, IGRAT, DIRIGIRAT,
I FANKE DEGUSTIRAT!

M. P.

veljača 2025.

VOLIM VOJVODINU

Vjerovali ili ne već smo u drugom mjesecu ove 2025. godine. Vrijeme brzo prolazi, a sigurno je lakše uz ovaj naš kviz o našoj lijepoj Vojvodini. Nadam se da uživate u njemu, pa evo novih pitanja i izazova.

1. Kako se zove stara sorta grožđa u Srijemu?

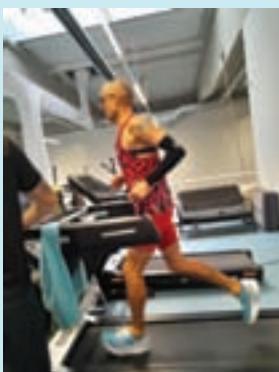
- a) Srijemska zelenika
- b) Srijemska kevedinka
- c) Srijemski vinogradi
- d) Srijemska crvena

Ova stara sorta grožđa iz Srijema nekada je bila široko rasprostranjena u vinogradima Srijema, a danas je prava rijetkost. To je bijelo grožđe koje daje vino karakteristične zelene boje sa zlatnim odsjajem.

3. U kojoj disciplini je ultramaratonac Mihal Šulja iz Kovaciće oborio Guinnessov rekord polovicom siječnja ove godine?

- a) u dizanju tegova
- b) u trčanju na traci
- c) u jedenju jaja
- d) u spavanju

Mihal Šulja je rekord postignut u predgrađu Bratislave u najstrožim zadanim uvjetima koje propisuje komisija za priznavanje rekorda za Guinnessovu knjigu. Procedura za priznavanje rekorda je u tijeku, ali budući da je ispunio sve stroge uvjete vjerujemo da će ovaj rezultat uskoro biti i službeni.

2. Iz kog vojvođanskog mjestu je Bernadica Ivanković, Najbolja bibliotekarka Srbije za 2024. godinu?

- a) iz Apatina
- b) iz Bača
- c) iz Subotice
- d) iz Zrenjanina

Bernadica Ivanković je knjižničarska savjetnica u Gradskoj knjižnici Subotica te predsjednica Hrvatske čitaonice. Puno radi na popularizaciji knjige i čitanja kod djece i mladih. Poznata je i po organizaciji *Etnokampa*, kao i brojnih manifestacija za djecu, a stalni je suradnik našeg podlistka *Hrcko*.

4. U kom vojvođanskom mjestu se održava manifestacija *Srijemska kulenijada*?

- a) u Erdeviku
- b) u Tavankutu
- c) u Senti
- d) u Pančevu

Već 25 godina polovicom godine održava se *Srijemska kulenijada* na kojoj se promovira najatraktivniji proizvod od svinjskog mesa – kulen. Manifestacija iz godine u godinu bilježi sve veći broj sudionika izlagачa i posjetitelja.

Započela nova sezona kviza za poticanje čitanja

Osnovci 17. put čitaju i skitaju

Već je uobičajeno da s veljačom počinje nova sezona kviza za poticanje čitanja Gradske knjižnice Subotica pod nazivom *Čitam i skitam*. Traje puna 2 mjeseca (veljača i ožujak) i namijenjen je djeci koja pohađaju osnovnu školu. Ove godine je u znaku jubileja, 135. rođendana Knjižnice, pa su u ponudi djela i ulomci književnika koji su nekada posjetili ovu najstariju ustanovu kulture u Subotici. Učenici nižih odjela čitaju *Ljepljivu priču Željke Horvat-Vukelje* a viši odjeli ulomak *Francuskinja* iz knjige *Tajna šaptača lubenicama* autora **Hrvoja Kovačevića**.

I pravila su ostala nepromijenjena u odnosu na lani:

- pročitaj ponuđeni materijal koji možeš preuzeti na Dječjem odjelu Gradske knjižnice Subotica ili nekoj od njezinih područnih knjižnica
- točno popuni upitnik i vrati ga u knjižnicu
- obvezno obnovi članarinu ili se učlani za svega 300 dinara, jer je članstvo uvjet za sudjelovanje u kvizu

Potom čekaj javno izvlačenje nagrada koje će biti 2. travnja u Gradskoj knjižnici Subotica, na Međunarodni dan knjige za djecu.

Organizatori pripremaju vrijedne nagrade pa požurite, trk u knjižnicu i čitajte.

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja:

b) Ne, ne postoje dvije iste pahulje snijega

Nagrađeni detektivi:

1. Ivan Jurišić – OŠ Bratstvo jedinstvo, Lemeš
2. Enea Đanić – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta
3. Vidak Antunović – OŠ Ivan Milutinovića, Subotica
4. Benjamin Lišić – OŠ Ivan Milutinovića, Subotica
5. Šarlot Požar – OŠ Bratstvo jedinstvo, Bezdan
6. Tamara Lulić – OŠ Ivan Milutinovića, Subotica
7. David Kovačević – OŠ Matko Vuković, Subotica
8. Milica Knapik – OŠ Bratstvo jedinstvo, Lemeš
9. Matej Kujundžić – OŠ Matko Vuković, Subotica
10. Saša Košec – OŠ Moša Pijade, Beret
11. Iva Drobac – OŠ Matko Vuković, Subotica
12. Stefan Knezi – OŠ Bratstvo jedinstvo, Lemeš
13. Elena Lončarević – OŠ Matko Vuković, Subotica
14. Matija Tonković – OŠ Matko Vuković, Subotica
15. Petra Dević – OŠ Matko Vuković, Subotica
16. Milica Budanović – OŠ Vladimir Nazor, Đurđina
17. Marko Kusturin – OŠ 22. oktobar, Monoštor
18. Arsen Francišković – OŠ Ivan Milutinovića, Subotica
19. Nika Marija Petrić – OŠ Matko Vuković, Subotica
20. Marko Doboš – OŠ 22. oktobar, Monoštor

Nagradno pitanje:

Koji strip po redu je objavljen u ovom broju?

KUPON

Odgovor:

Ime _____

Prezime _____

Adresa _____

Mjesto _____

Škola _____

Razred _____

veljača 2025.

19

Matijin paunaš

Priprema:

1. Očistite kulen i kobasicu i narežite ih na tanke kolutiće.
 2. Na velikom tanjuru počnite slagati naizmjence red kolutova kobasice, red sira, red kolutova kulena.
 3. Tijelo i glavu pauna izrežite od sira kao i kljun. Za oči stavite dva zrna kima, a podbradnjak izrežite od crvene paprike. Noge neka budu od krajeva čačkalice.
- Dobar tek!

*Matijinog paunaša je za vas pripremio **Matija Mikuš**. Matija pohađa drugi razred OŠ **Ivan Milutinović** u Subotici kao i Glazbenu školu u Subotici gdje svira tamburicu u klasi profesorice **Sonje Berte**. Trenira i karate. Voli raditi, i to najviše kosit travu, voziti role, trotinet i bicikl.*

Vrijeme pripreve:
7 minuta

Potrebni sastojci:

kulen

kobasica

zrnca kima

crvena paprika

čačkalice

sir

B.I.

JESTE LI ZNALI?

- Jezik kameleona dvostruko je duži od njegovog tijela.

- Rog nosoroga je sačinjen od zbijene dlake.
- Ovca, patka i pijetao su prvi putnici koji su letjeli balonom.
- Slijepi miševi su jedini pravi leteći sisari, s preko 1.100 vrsta na svijetu. Mogu živjeti i preko 30 godina.

- Mačke mogu proizvesti preko 100 vrsta zvukova, a psi svega desetak.
- Pijetao neće kukurikati ako ne može skroz istegnuti vrat.
- Pojedini dinosauri su bili maleni kao kokoši. Živjeli su 165 milijuna godina na Zemlji prije nego su izumrli.

- Mladunče plavog kita je po rođenju dugo 7,5 metra a mladunče žirafe visoko oko 1,8 metara.

SUPER SPORI, SUPER MOĆNI!

Od autora filma *Banda čupavih repova* dolazi avantura obitelji Ijenjivaca koji kuhaju brže nego što mislite. Nakon što strašna oluja uništi njihov dom, Ijenjivica Laura i njezina šarolika obitelj sele se u veliki grad u svom starom, zahrđalom kamionu za hranu, sanjajući o uspjehu u poslovnom svijetu. Njihova nevjerljivatna kuhinja brzo privuče pažnju domišljate gepardice po imenu Dotti, koja je odlučna spasiti svoj propali lanac brze ishrane, Zoom Fuel. Bitka između dvije kuvarske ekipe počinje, a pred obitelji Ijenjivaca je prava kuvarska pustolovina, puna iznenađenja, smijeha i nezaboravnih okusa!

BAMBI: PRIČA O ŽIVOTU U ŠUMI

Prijateljstvo, poštovanje, samootkrivanje i otkrivanje drugih ono je čime se na poetski način bavi ova magična filmska adaptacija osmisljena kao oda prirodi... Obiteljska avantura prati malo lane Bambi, koji korača kroz životne pustolovine u pratinji raznih šumske životinja koje ga okružuju, a izgrađena je na temama o ciklusu rada, života i smrti kao metafore nestajanja. Providnost dolazi kroz otkrivanje prirode i naporno učenje kroz koje Bambi mora proći kako bi odrastao. Narator filma je **Daniel L. Dizdar**.

U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: RAKETA, GRM, DŽUNGLA, DETEKTIV, PLANINA, MORE, VETERINARI, PARK, RIJEKA, PILOTI, AVION, ZID, FOTOGRAF, ŠPILJA, POLICAJAC

Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

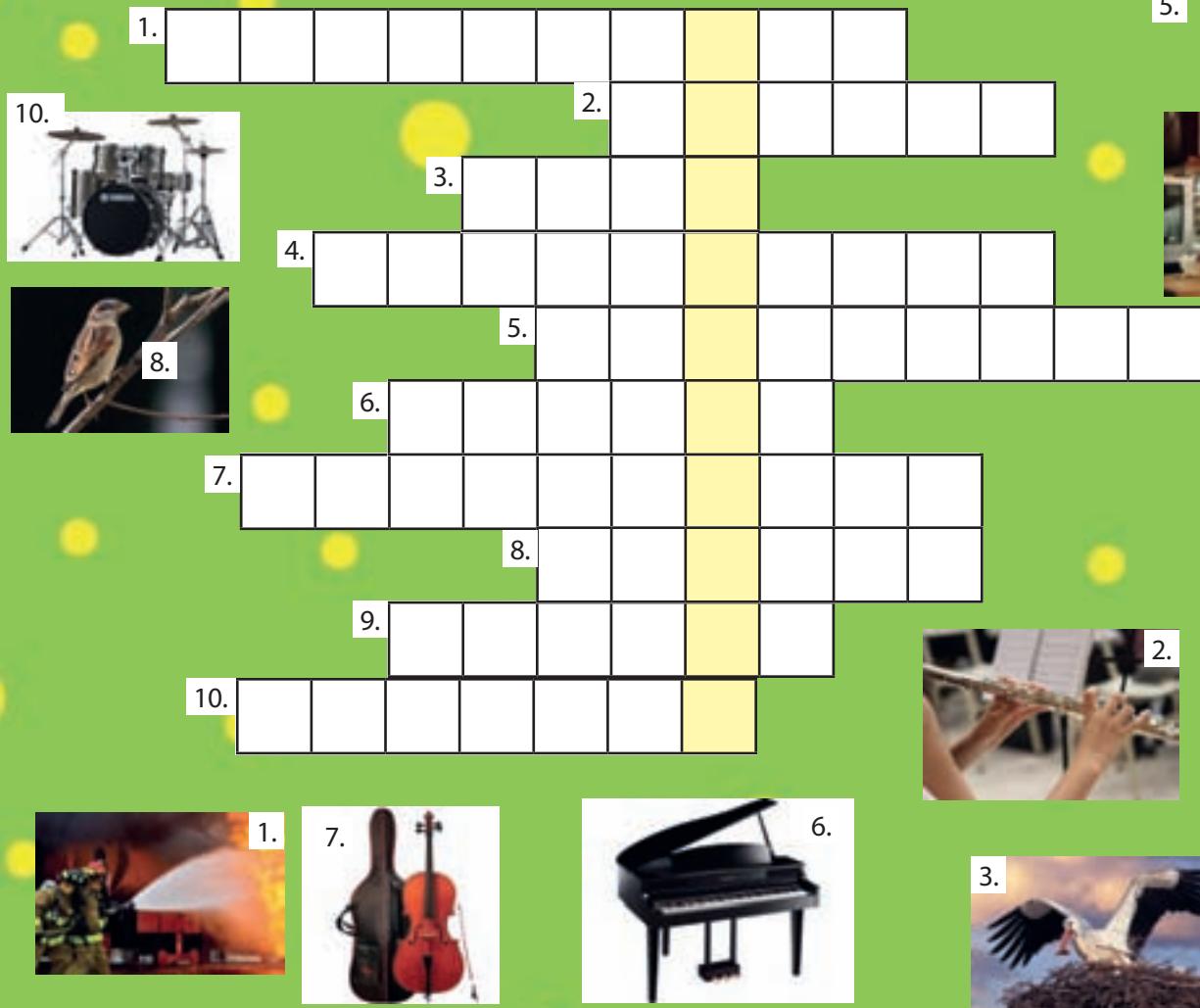
I	M	V	I	T	K	E	T	E	D
C	R	O	A	N	I	N	A	L	P
A	R	A	A	L	G	N	U	D	Ž
J	A	M	N	T	N	R	Z	A	O
A	K	O	R	I	I	O	R	I	P
C	E	R	A	J	R	G	I	I	D
I	T	E	E	L	J	O	E	L	V
L	A	K	M	T	I	O	T	A	A
O	A	R	O	K	T	P	R	E	O
P	G	F	T	I	A	K	Š	Č	V

Riješi labirint

Riješi križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćeš rješenje.

KREATIVNI KUTAK

Kljun od papira

POTREBNO:

Papir u boji, narančast ili crveni

Ljepilo,

Tanka guma (može se iskoristiti od medicinskih maski)

Šilo

Crni flomaster

Izrada: Saviti papir u boji kao na slici, prvo na pola, zatim napraviti trokutove i gornji dio zalijepiti. Šilom probušiti dvije rupe koje povezuju kljun. Zavezati gumice, a krajeve ostaviti za kačenje oko uha. Nacrtati male crne rupice na gornjem dijelu kljuna, a možeš dočrtati i usta. Mrdanjem vilice otvara se kljun, kva, kva kva!

Evo opet maskenbal

Pripreme za *Hrckov maskenbal* uveliko traju

